

3 SEM TDC PHI G 1**2 0 1 4**

(November)

PHILOSOPHY

(General)

Course : 301

(**Indian Philosophy—II**)Full Marks : 80Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Find out the correct answer :

- (a) সাংখ্য দৰ্শন সৎকাৰ্যবাদৰ সমৰ্থক হয়/নহয়।

Sāṃkhya philosophy is/is not the supporter
of Satkāryavāda.

- (b) শংকৰাচাৰ্যই জগতৰ ব্যৱহাৰিক সত্যতা স্বীকাৰ
কৰে/নকৰে।

Śaṅkarācārya admits/does not admit the
empirical reality of the world.

- (c) ৰামানুজৰ মতে ব্ৰহ্ম নিৰ্গুণ / সগুণ।

According to Rāmānuja, Brahman is Nirguṇa/
Saguṇa.

- (d) বৌদ্ধ দর্শনৰ অষ্টাংগিক মার্গক তিনিটা/চাৰিটা স্কন্ধত ভাগ কৰা হয়।

The Eight-fold Path of Bauddha philosophy is divided into three/four Skandhas.

- (e) বৌদ্ধ দর্শনত তিনিটা/চাৰিটা মহান আৰ্য সত্যৰ বৰ্ণনা পোৱা যায়।

In Bauddha philosophy, we find the description of three/four Noble Truths.

- (f) জৈন দাৰ্শনিকসকলে দুই/তিনি প্ৰকাৰৰ ব্ৰতৰ কথা কৈছে।

Jaina philosophers hold that there are two/three kinds of Vrata.

- (g) ৰামানুজৰ মতে জীৱৰ তিনিটা/চাৰিটা প্ৰকাৰ আছে।

According to Rāmānuja, Jīva is divided into three/four kinds.

- (h) শংকৰাচাৰ্যৰ মতে ঈশ্বৰ আৰু মায়া ভিন্ন / অভিন্ন।

According to Śaṅkarācārya, Īśvara and Māyā is different/non-different.

2. চমু টোকা লিখা :

Write short notes on :

- (a) ৰামানুজৰ সগুণ ব্ৰহ্ম

Rāmānuja's Saguna Brahman

- (b) সাংখ্যৰ বহু পুৰুষবাদ

Sāṅkhya's concept of the plurality of Puruṣa

- (c) অণুব্ৰত আৰু মহাব্ৰত

Aṇuvrata and Mahāvratā

- (d) অদ্বৈত বেদান্তৰ 'মায়া'ৰ ধাৰণা

Advaita Vedānta's concept of 'Māyā'

3. 'প্ৰকৃতি' বুলিলে কি বুজা? প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব সাংখ্য দৰ্শনে কিদৰে প্ৰমাণ কৰিছে? 3+8=11

What do you mean by 'Prakṛti'? How does Sāṅkhya philosophy prove the existence of Prakṛti?

অথবা / Or

যোগ দৰ্শনত 'চিত্ত' শব্দৰ অৰ্থ কি? 'চিত্তবৃত্তি' আৰু 'চিত্তবৃত্তি নিৰোধ'ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+8=11

What is the meaning of 'Citta' in Yoga philosophy? Discuss 'Cittavṛtti' and 'Cittavṛtti Nirodha'.

4. ব্ৰহ্ম সম্পৰ্কে শংকৰাচাৰ্যৰ অভিমত ব্যাখ্যা কৰা। শংকৰাচাৰ্যই কিদৰে ব্ৰহ্ম আৰু ঈশ্বৰৰ মাজত পাৰ্থক্য আনিছে? 8+3=11

Elucidate Śaṅkarācārya's conception of Brahman. How does Śaṅkarācārya distinguish between Brahman and Īśvara?

অথবা / Or

ৰামানুজৰ মতবাদক 'বিশিষ্টাদ্বৈত' কিয় বোলা হয়? ৰামানুজে ঈশ্বৰ আৰু জীৱৰ স্বৰূপ আৰু পাৰস্পৰিক সম্বন্ধ কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা। 3+8=11

Why is the system of Rāmānuja called 'Viśiṣṭādvaitavāda'? How does Rāmānuja explain the nature and mutual relation of Īśvara and Jīva? Discuss.

5. বেদত বৰ্ণিত বৰ্ণাশ্রম আৰু চতুৰাশ্রম ধাৰণাৰ চমু আভাস দিয়া।
Give a brief idea of the concept of Varṇāśrama and Caturāśrama as depicted in the Vedas.

অথবা / Or

বেদৰ 'ধৰ্ম'-সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
Explain in brief the Vedic concept of 'Dharma'.

6. বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মহান সত্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Discuss the Noble Truths of Buddhism.

অথবা / Or

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ 'অষ্টাংগিক মার্গ' ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the 'Eight-fold Path' of Bauddha philosophy.

7. 'গীতা'ৰ নিষ্কাম কৰ্ম তত্ত্বৰ বিশদ আলোচনা আগবঢ়োৱা।
Give a thorough discussion of *Gītā's* Nişkāma Karma theory.

অথবা / Or

গান্ধীজীৰ অহিংসা-সম্পৰ্কীয় ধাৰণাৰ বিশদ বিৱৰণ দাঙি ধৰা।
Describe thoroughly Gāndhījī's concept of Non-Violence.
